

ÖZGEN BİÇGİN
KOLONİ
PARADOKSU

Eşim Eda ve kızım Melek Sude'ye...

1

27 Aralık 2092-İstanbul

Saat: 17:15

YILBAŞINA ÇOK AZ KALMIŞTI ve İstanbul'a lapa lapa kar yağıyordu. Yağış başlayalı henüz yarım saat geçmesine rağmen تنها kaldırımlarda kardan örtüler oluşmaya yüz tutmuştu. Hani *kar yağsa da hava biraz ısınsa* denen zamanlar vardır ya, işte öyle bir sabaha uyanmıştı aslında bu devasa metropolün insanları. Belli ki içlerinden birilerinin dileği yerine gelmişti. Bu soğuk pazar akşamında, Kadıköy'deki kafeler soğuktan kaçan insanlarla hıncahınç doluydu. Birbirine karışan insan nefeslerinin mekânlardaki geniş ve soğuk kafe camlarında oluşturduğu buğular, duvarlardaki dev ekranlardan gelen rengârenk ışıkları kırarak dar sokakların beton kaldırımlarına bir ışık gösterisi yansıtıyordu.

Meydandaki en meşhur kahve dükkânında da benzer bir kalabalık vardı. Pazar sohbetlerine istemsizce ara vermek durumunda kalan insanların meraklı ve kaygılı gözleri mekânın iki duvarında bulunan ekranlara kilitlemiş, arka planda çalan müzik kapatılmış,

kafeyi olağan dışı bir sessizlik kaplamıştı. Kupalarda unutulmuş kahveler soğumayı sürdürürken, normal yayın akışını kesip canlı yayını yönetmek zorunda kalan güzel haber sunucusunun gözlerindeki kaygılı bakış da kafedekilerden farklı değildi. Ekranın altından ağır ağır akan yazıda ise durumu özetleyen şu mesaj geçiyordu:

“FLAŞ HABER: Altı ay önce 433 Eros görevi için gönderilen ve sekiz kişiyi taşıyan VISION-14 uzay aracıyla ilgili bir gelişme yaşandığı bildiriliyor... Uzay aracında vatandaşı bulunan ülkelerdeki hükümet sözcülerinin uzaktan bağlantıyla katılım sağlayacakları basın bilgilendirme toplantısının Türkiye saati ile 18.00’de başlayacağı belirtildi.”

Kızıl saçlı kadın sunucu sol eliyle kulaklığına dokunarak birkaç saniye sessiz kaldıktan sonra başını onaylar gibi aşağı yukarı salladı. Hemen akabinde sözlerine kaldığı yerden devam etti.

“Sevgili seyirciler, şu an gelen bilgiye göre Amerika Birleşik Devletleri Hükümet Sözcüsü Amanda Wilks, yerel saatle sabah onda Cape Canaveral Uzay Üssü’nden canlı yayını başlatacak. Yani zaman farkı hesaba katıldığında yaklaşık kırk beş dakika sonra canlı yayına bağlanmış olacağız. Basın toplantısına, diğer yedi ülkenin temsilcileri ile birlikte Türkiye’yi temsilen hükümet sözcüsü Işıl Tamsay’ın da katılacağı bilgisi elimize ulaştı. Bildiğiniz gibi VISION-14 uzay aracında, 433 Eros Asteroiti’nde inşa edilmiş kalıcı yerleşkede görev alacak ilk Türk uzay insanı Atay Kutlu da bulunuyordu. Yaklaşık altı ay önce Uluslararası Uzay İstasyonu’ndan kalkan uzay aracının asteroide ulaşması için üç ay daha yolculuk yapması gerekiyordu. Gelişmeler oldukça size bildirmeye devam edeceğiz...”

Altyazı akmaya devam ederken ekranda bir yıl önceki görüntüler dönmeye başladı. Eros’ta yapımı tamamlanan kalıcı yerleşkedeki ilk koloninin öncüleri olacak sekiz insanın isimlerinin

dünyaya açıkladığı gündü bu. Uzayda sürdürülebilir yaşam konusunda iş birliği yapan sekiz ülkenin her birinden bir uzay insanı uzun araştırmalar sonucunda tespit edilmiş ve aylar süren testler sonunda göreve katılmaları için Uluslararası Uzay Komitesi'nin onayını almayı başarmışlardı. Ankara'da gerçekleştirilen şaşalı törende, Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı ülke tarihine geçen bu ismi bizzat açıklamıştı. Tüm ülkenin ekranlara kilitlendiği o anlarda sahneye davet edilen Albay Atay Kutlu, daha o anda bir milli kahraman olarak kabul görmüş, ülke insanının kalbinde yer edinmeyi başarmıştı.

Eros ile ilgili çalışmaların başlangıcı ise bundan uzun yıllar önceye dayanıyordu. İnsanlığın uzayın derinliklerine ulaşma hedefi yüzyıllar boyunca bir hayal olarak kalmışsa da yeni milenyumun sonlarına doğru hızla gelişen teknoloji ile bir hayalden bir hedefe evrilmişti. İnsanlık artık uzay boşluğunun en uzak noktalarını keşfetmek için Yerküre'den çok uzakta bir limanının, sürdürülebilir yaşam koşulları oluşturulmuş yeni bir yuvasının olması gerektiğinde hemfikirdi. Güneş Sistemi'miz içinde yapay da olsa bir yaşam alanı ve bu yaşam alanında hayatını idame ettirebilen bir koloninin kurulmasına elverişli başka bir gezegen bulunmuyordu. Üstelik varlığı bilinen gezegenlerin güncel teknolojimize karşı koyan ve yaşamı imkânsız kılan atmosferleri, kütleli büyüklüklerinden kaynaklı kütleçekimi ve basınç alanları gibi olumsuz teknik etmenleri, Güneş Sistemi'ndeki başka bir gezegende kolonileşmeyi imkânsız hâle getiriyordu. Üstelik Satürn gibi sistemdeki bazı gezegenler sadece gaz ve toz bulutlarından ibaretti. Bu da insanlığı, koloni kurabileceği daha elverişli gök cisimlerini araştırmaya yöneltti. Artık hedefte asteroidler vardı.

Daha küçük, çoğunluğunu metalik ve kayalık cisimlerin oluşturduğu basit yapıları bunlar. Güneş Sistemi içinde yer almala-

rına rağmen bir gezegen olmadıklarından koloniler için gereken yapılaşmayı engelleyecek karmaşık atmosferleri de yoktu. Boyutlarının görece küçüklüğünden ötürü beşerî harekete daha elverişli kütleçekimine sahip olmaları da büyük bir avantajdı.

Eros, Alman gök bilimci C.G Witt tarafından 13 Ağustos 1898'de, Berlin Gözlemevi'nde Mars ve Dünya arasındaki yörünge de keşfedildi. Yaklaşık 16,8 kilometre çapa sahip, ilk keşfedilen ve ikinci en büyük asteroitti. Şekli uzun bir yer fıstığını anımsatan Eros'un boyu yaklaşık otuz dört kilometre, eni ve yüksekliği ise aşağı yukarı on bir kilometreydi. Toplam yüzölçümü büyük bir şehir kadar olan bu gök cisminin bir atmosferi yoktu. Yüzey kalınlığının on ila yüz metre arasında olduğu tahmin edilen bir regolit¹ tabakası barındırdığı da anlaşılmıştı.

Eros'un keşfinin yarattığı heyecan, insanlığı onu daha yakından inceleme fikri ile sarıp sarmalamıştı. Bu yönde hızla ilerleyen çalışmalar, teknolojik gelişmelerle paralel olarak ilk meyvesini vermek için bir yüz yıl kadar bekledi. Near Shomeaker Uzay Sondası tarafından 1998'de ziyaret edilerek etrafındaki yörüngeden incelenen ilk asteroit oldu. Nihayet Eros'un yer şekilleri ve yapısı hakkında önemli ölçümler yapabilmıştık. Near Shoemaker Uzay Sondası, Eros'un yörüngesinde bir yıl geçirdikten sonra 12 Şubat 2001 tarihinde asteroidin yüzeyine inmeyi de başarmıştı.

İnsanlığın uzayda yeni bir yuva elde edebilme hedefindeki en hızlı ilerlemeler ise 2030'lu yılların sonlarında yapay zekânın kullanımının yaygınlaşması ile başladı. O tarihlerde yapay zekânın yönettiği otonom makineler, dünyadan kontrol edilmesine gerek olmaksızın yörüngede basit onarımlar ve orta büyüklükteki uydu montajları yapmayı başarmıştı. Bu deneylerin tek ve en büyük

¹ Regolit: Kayayı kaplayan gevşek,heterojen bir maddedir. İçerisinde toz, toprak,kırık kaya ve buna benzer maddeler barındırır. Ay, Mars ve bazı asteroitlerde bulunur.

amacı ise insansız uzay görevleri ile Eros'un yüzeyine inmek ve insan müdahalesini asgari düzeyde tutarak bir yerleşke inşa etmekte. Ancak bunun için daha zaman vardı.

2040'lar geldiğinde, artık büyük devletlerin devasa bütçeler harcamasını gerekli kılan uzay görevlerini özel girişimlere devretmeye başlamasıyla gelişmeler yeni bir boyut kazandı. Aslında bunun temelleri de 2010'larda bir grup multimilyarderin yaptığı uzay yatırımları ile başlamıştı. Bu zengin iş insanlarının ilk hedefleri önce yörüngeye, sonra da Ay'a turizm seferleri başlatmaktı. Ancak takip eden on yıldaki ekonomik ve teknolojik gelişmeler, uzay görevlerine altyapı ve imkân sağlama konusunda bu kişilerin tekelleşmeye başlamasına yol açtı. Büyük devletlere ait uzay ajanslarının görevleri ise sadece koordinasyon ve personel sağlama ile sınırlı kalmaya başladı. Hatta 2020'li yılların sonlarında, Amerikalı bir iş insanının uzay harcamaları NASA'nın bütçesini aşmayı bile başarmıştı.

Devam eden süreçte Ay'da kurulan küçük yerleşkeler, insanlığın uzay konusundaki merakını gidermekten çok uzak kaldı. Zaten bu tarihe kadar uydumuza yapılan yüzü aşkın insansız sefer ve onlarca insanlı görev sayesinde Ay hakkında tatmin edici düzeyde bilgi sahibi olunmuştu. Aydınlatılması gereken sırlar azaldıkça Ay'da kolonileşme fikri cazibesini yitirmiş ve yalnızca pahalı turistik uzay gezilerinin tek rotası olmaya evrilmesine neden olmuştu.

İnsanlığın derin uzay konusundaki tatmin edilemeyen merakı tam da bu noktada bambaşka bir boyuta taşındı. İşte 2048 yılının nisan ayında Amerikalı iş insanı Michael Brunnberger'in kurduğu Spacebrunn şirketinin tüm teknolojik yükümlülükleri karşıladığı NASA koordinasyonundaki VISION-1 görevi, EROS PROJESİ'nin de ilk adımı oldu. Yapay zekânın kontrolündeki inşa makineleri ve hammadde yüklü uzay aracı, Uluslararası Uzay İş-

tasyonu'ndan Eros'a doğru yola çıktı. Bu inşa görevleri ise tam on üç defa tekrar edildi. Eros'taki yaşam alanının inşası 2089 yılının mart ayında sona erdi.

Artık sırada koloni için ilk öncü grubun yeni yuvaya gönderilmesi vardı, ancak insanlığın bu sefer için dört yıl daha beklemesi gerekiyordu. Zira Dünya'nın ve Eros'un Güneş etrafındaki dönüş hızları aynı değildi. Yörüngeleri ise farklı düzlemlerdeydi. Bu nedenle Dünya ve Eros birbirlerine bir yaklaşım bir uzaklaşıyordu. Öyle ki, aralarındaki mesafe dört yüz on milyon kilometreye kadar uzayabiliyor, yirmi sekiz milyon kilometreye kadar da yaklaşabiliyordu.

İnsanlı bir uçuş için asteroit ve Dünya'mızın birbirine en yakın olduğu zaman beklenmeliydi ve uzay insanları doğru zamanı hesaplamıştı: 2093 yılının Şubat ayının ilk haftasında, aradaki mesafe tam 34,93 milyon kilometreye iniyordu.

Uygun koşullar ve mevcut teknolojik seyahat hızı nazara alındığında, yolculuk tam iki yüz yetmiş bir gün sürecekti. Tüm hazırlıklar 2092 yılının Mayıs ayında VISION-14 uzay aracının Uluslararası Uzay İstasyonu'ndan harekete başlamasına göre ayarlanmıştı.

Fırlatma günü yaklaştığında Amerika Birleşik Devletleri'nin Florida eyaletinde bulunan Cape Canaveral Uzay Üssü'ne doğru yola çıkan uzay insanları, ülkelerinden birer halk kahramanı olarak uğurlanmıştı. Yolculuk geleneksel yöntemlerle fırlatılan bir mekikle başlayacak, yörüngeye oturan kapsül Dünya'nın etrafında birkaç tur döndükten sonra Uluslararası Uzay İstasyonu'na kenetlenecekti. Uzay insanları burada son hazırlıklarını tamamlayacak ve istasyona kenetlenmiş vaziyette onları bekleyen VISION-14'e geçiş yapacaklardı. İşte insanlığın bu tarihe kadar gerçekleştireceği en büyük atılım da böylece başlamış olacaktı. Sekiz uzay insanı bir gezegenin gelecek umutlarıydı artık. Yerküre'deki her dilden, her inançtan dualar şimdi onlar içindi. Bu ekip tüm milletleri bir-

leştiren bir güce çoktan evrilmişti bile. Birkaç bin yıl öncesine kadar mağaraları terk edip ilkel barınaklara geçiş yapan insan, henüz yirmi ikinci yüzyılına ulaşmadan uzaya kalıcı olarak yerleşmeye ilk adımını atıyordu. Bu, varoluşunun en büyük miladıydı. Bu tarih, 14 Mayıs 2092'ydi.

VISION-14'ün Eros'a doğru hareketine başlamasıyla dünya gündemi de yepyeni bir ilgi alanı kazanmış oldu. İnternet üzerindeki bazı sitelerden ve birtakım uygulamalardan uzay aracının her hareketi takip edilebiliyordu. Uzayda katettiği mesafe, uzay insanlarının sağlık durumları, gönderdikleri görüntüler, iletilen mesajlar hatta o gün hangi öğünü tükettiklerine kadar insanlar tarafından izleniyordu. Her uzay insanı için hayran kulüpleri kurulmuştu. Hayranları onlardan gelen görüntüleri izlemek için âdeta deli oluyordu. Yeni doğan çocuklarına onların isimlerini veriyor, evlatlarına bir idol olarak gösteriyorlardı. Herhangi bir ülkenin herhangi bir şehrinde yolda yürürken onların fotoğraflarının yer aldığı tişörtleri giyen gençleri görmeniz mümkündü. Giderek artan popüleriteleri, insanların onlarla empati kurmasını, daha fazla benimsemesini ve önemli derecede duygusal bağ oluşturmasını sağlamıştı. Dolayısıyla, şu an tüm dünya ekranlarında aynı yayının olduğunu tahmin etmek zor değildi.

Kadıköy'deki kahve dükkanında meraklı bekleyiş yaklaşık bir saat daha sürmüştü. Basın toplantısı on beş dakika geç başlamıştı. Ekran sekiz kareye bölünmüştü. Sekiz ülkeden sekiz hükümet temsilcisinin uzaktan bağlantı ile katılım sağladığı yayında, katılımcıların yüz ifadelerinden olumsuz bir durumun yaşandığı net şekilde anlaşılıyordu. Kafede oturanların bir kısmı el ele tutuşmuş heyecanla beklerken, birkaç kişi ise ellerini açmış dua ediyordu. Küçük fısıltılar dışında mekânda neredeyse çıt çıkmıyordu. Sessizlik, Amerika Birleşik Devletleri Hükümet Sözcüsü Amanda

Wilks'in konuşmaya başlamasıyla son buldu. Kalın çerçeveli gözlüğünü düzeltten kadın, elinde tuttuğu yazılı metni okumaya başladığında sesi açıkça titriyordu.

“Öncelikle gezegenimizdeki tüm insanları saygıyla selamlıyoruz. Sizleri bu gündemle ekranların karşısına toplamayı hiçbiri-
miz istemezdik. Ancak medeniyetimizin belki de en önemli atılımı olan Eros Projesi'ndeki beklenmeyen bu gelişmeyi en şeffaf şekilde kamuoyu ile paylaşmanın sorumluluğunu da derinden hissettiğimizi belirtmek istiyoruz. Üzülerek ifade etmeliyiz ki bugün yani 27 Aralık 2092, Amerikan yerel saatine göre saat 04.47 itibari ile VISION-14 uzay aracı ile irtibatımız tamamen kesilmiştir. Son gelen bilgilere göre aracımız, orta yoğunluklu bir meteor kuşağının yakınında normal rotasında seyrini sürdürmekteyken bilinmeyen bir nedenle önce itiş gücünü kaybetmiş, hemen akabinde de rotasında olağan dışı bir sapma kaydedilmiştir. VISION-14 ile haberleşmenin yeniden sağlanması için tüm imkânlar seferber edilmektedir. Yeni bir gelişme olduğu takdirde sizlerle anlık paylaşımında bulunacağımızı bilmenizi isteriz. Şu aşamada soru kabul edemeyeceğimiz için üzgünüz.”

Konuşma biter bitmez canlı yayın sonlandırılmıştı. Tüm dünyada olduğu gibi Kadıköy'deki bu küçük kahve dükkânında da çaresiz sessizliğe gözyaşları eşlik ediyor, insanlar birbirlerine sarılarak teselli olmaya çalışıyordu. Yüzlerce yıllık emekler, varoluştan bu yana süren umutlar ve bir medeniyetin erişmeyi arzuladığı yeni ufuklar uzayın keşfedilmemiş derinliklerinde yok olup gitmişti.